

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Asiaticae Historiae Societatis Iesv Pars ...

Libris Quatuor Comprehensa: Vbi praeter res gestas à Patribus Societatis Iesv in conversione Sinarum, Cocincinae, & Tunchini Regnorum nihil omittitur eorum, quae possunt liberali placere Lectorum curiositati

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1670

[1]6. Nostris exil. indicitur extra Sinas.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10757

in quibus rerum inaudita majestas, & momentum, etiam infideles vehementer mouebat; quo tempore mirificè aucta est Religionis veræ existimatio, beneficio desperatæ prolis Lincitano cœlitus indultæ. Rogabat is nostros sibi vt filium à Deo impetrarent, suadebant vicissim, à Matre Regina vt illum peteret, cuius illi ad hoc effigiem dederant, ratas vtrinq; hoc anno preces fecit Deus: prole mascula donatus, nec ipse, nec statim vulgata rei tantæ fama dubitauit quisquam quin Deiparæ Virginis donum esset: quare ad senem quendam Christianum, liberorum quatuor parentem Ethnici plurimi adire, orbitatem dolere, rogare senem vt sibi liberos à Matre Domini cœli exoraret, cuius etiam ipse acceptam à Patribus penes se imaginem haberet, pecunias etiam addere postulatis vt senem ad ea inflecterent, quibus ille reiectis negauit Christianos Dei beneficia vendere; irent sanè ad Patres & ab iis discerent vnum illum, verum cœli, & omnium Dominum cuius dum beneficia poscebant, auersabantur cultum & religionem, in quo etiam Lincitanus ingratum animum prodidit dum totam suam in Patres beneuolentiam ad caducas suas, & abiectas attemperauit rationes.

Occidentibus illi vetus carmen Quanceensibus Mandarinis, prædæ fore quandoque Sinas extraneis; illos in regni viscera progressos; ipsius assensu, sedem, ædes, & templum in iis obrinere; hæsuram ipsius nomini æternam maculam, si conscensurus propediem in gradum altiore, nullis potuisset monitis adduci vt Cantoniensem Prouinciam sibi tantoperè addictam virulento germine liberaret; aliud deinceps ad pellendos Patres nihil expectabat nisi, vt iure necessario videretur, non inconstantia, & metu pepulisse. Nec longum Iulij vigesimo septimo anni 87. redit è Prouincia Huguanensi Ruggerius, cuius Queilini, vrbe primaria commorationem, questi erant multis calumniis Mandarinum apud Lincitanum vltro iis credulum; sub hæc nuntiat Quansienfis Prorex, à quo Ruggerium ignominiosè Queilino eiectionem diximus, Cantonienfi Proregi successore venire. Hoc rerum articulo vsus Lincitanus, Patribus vrbane admodum per Ministrum mandat, Macaum reciperent se se; ac dolere id sibi vehementer quod eos amaret plurimum, verum & hoc ipso se iis consulere, cum instaret Prorex, quem iam essent expectti, omnes inde pulsurus cum certa nominis, & domus iactura; ipse pretium domus legitimum iis refunderet: tam improviso, & acerbo mandato, quo exhantlati tot annis labores redibant in nihilum, & Sinarum portis excluderentur in perpetuum Christus, consternati Patres & consilij inopes, responsum quale tunc potuit dedere; consulto dehinc intimis precibus & lachrimis cœlo inter se conueniunt, de ad eundo rationibus & deprecatione tam duri iudicij Lincitano. Rationes libello exposuit Riccius, Lincitanus deinde vt satisfaceret populo vulgavit; Patres de gemitibus ad pedes Lincitani eo animi dolore, iis gemitibus, & lachrimis supplices iacere, vt emollitus hæreret apud se aliquandiu, moxque se acturum cum Tansiao responderet, ad quem

R

6
Nostri ex il.
indicitur ex-
tra Sinas.

16.
Duo tamen
retinentur
nostris.

Parram libellum iussit illico perferri. Hic siue precibus, seu Riccij libello, aut spe demerendi homines vtilis, & fortè potius argento expugnatus (nundinabatur enim beneficia Lincitani) obtinuit denique ut permitterentur aduentui & arbitrio Proregis noui, sic dato munere, acceptoque rescripto, Sanden continuo remittunt Macaum, quod ab iis quam prouidè fuisset sapienterque cogitatum, docuit edictum Lincitani, quod tunc publicè pependit cum vix nauim conscendisset Sandes. In eo Edicto legebatur [Patres suo ære ædificasse sibi domum; turrim publico sumptu Sciaochini, & subiectarum illi vrbium construi, toram illius fabricæ gloriæ ad illas, nullam eius partem ad Patres pertinere: Quod prope turrim habitarent, hoc iis à Prorege indultum, & ab se propterea toleratum, sed cum accitis Macao sociis numerum auerent, indixisse vtrisque tum veteribus, tum accitis, regno facefferent. Verum illos ab se cum miserabili specie multisque lachrimis, audiri tandem impetrassent, Proregum duorum protulisse diplomata quibus sibi potestas fiebat illie habitandi; nemini se vnquam nocuisse; nihil in leges peccasse; abesse à patria, miliarium viginti millibus; per infestissima procellis maria, immensis sumptibus Sinarum amore, & æstimatione magnifica venisse; nunc se post infontem annorum quatuor in regno habitationem, ne culpæ quidem leuissimæ suspectam, per eadem maria, pericula, & mortes remitti, & extrudi, hac se lamentabili querela motum, quam sciret esse verissimam, & sibi constaret, homines esse valdè probos, & dignos ob religiosam quam profitebantur vitam quorum peculiaris ratio haberetur; edicere se ut ij duo qui principio venerant, in regno manerent; qui superuenerant abirent; duobus in posterum si quis tertius accessisset, tunc verò omnes pellerentur, velut rerum nouarum in regno molitores; designabantur edicto altero ex regionariis præfectis qui eos obseruarent, deferrentque illorum nomina, si quid ab iis quieti publicæ aduersum moueri comperissent.] Libuit has minutias persequi ut de infinitis & ærummosis difficultatibus inferendi Sinis Euangelij, infinitam quandam Patrum prudentiam, & patientiam metiremur, potissimum Riccij, ad hoc cœlitus lecti, ut illud Nanchinum induceret.

17.
Cunctatio
Riccij sancta
& sapientia.

Defunctos proxima tempestate, duorum numerus tam seuro sibi edicto præscriptus; & noui Proregis notus olim Quansej animus habebat sollicitos. Nisi Deo placitum fuisset Xauerij sui labores vltimos pensare inducenda per eius fratres in Sinas intimos Chrtisti cruce, res erat profecto millies desperanda. Nam etsi edictis etiam quibus exilij damnabamur, ornaremur perhonorificis titulis virtutum, integritatis, doctrinæ mirabilis, & obseruantix erga leges, vnum reos vbique faciebat crimen, vitium peregrinitatis, quæ suspiciones Sinarum de Lusitanis nimium vicinis, mittebat in sera posteritatis pericula, etsi tunc quod posset metui nihil viderent: has contra si Riccius aduersa fronte isset, foraque vrbium impleisset terrore ignium æternorum,